

Альгерду Б., поэту

I

Цырк

Я нарадзілася
з вандроўным цыркам унутры.
З цыркам, толькі падумай,
у палескай вёсцы.
Жанглёры, акрабаты,
барадатыя жанчыны...
Які сорам!

Вандроўны цырк
вырастаў разам са мной,
як ваўчаныя, што хоча мяса,
яны ўсе хацелі феерверкаў
і шырокіх дарог.
А тут
бураковыя палі,
каларадскія жукі,
народныя прыкметы.

Я хавала свой цырк
між старонак кніг,
як гербарый.
Жанглёраў, акрабатаў,
барадатых жанчын
я выпроствала
ў спадзеве высушыць
іхнія прагныя целы.

Але цыркачы
адмаўляліся гінуць,
яны раслі і мацнелі

пад коўдрай старонак,
на калорыях літар,
у шатры майго цела.

Яны вучыліся
цыркавым хітрыкам,
як вучацца качаняты,
кураняты, парсючкі.

І калі набраліся сіл,
знайшлі драбіны,
накрэмзалі мапу –
калі змаглі ўсё тое,
чаго хацелі й што мусілі...

Цыркачы мяне скралі.
Цыркачы мяне з'елі.

Цыркачы адкрылі
нарэшце ўва мне
свой вандроўны цырк.

У садзе

Зубатыя кветкі прарастаюць
з гэтага семя.
Чапляюць за ногі ўсіх,
хто праходзіць побач,
просяць са слязьмі і мальбою,
каб іх забралі адсюль,
з гэтага саду.

Зубы ў кветак нявострыя,
зубы ў кветак нязлыя.
Іх пялёсткі блішчаць на сонцы
ад несупынных слёз.
Іх сцябліны гайдаюць
нястомна галоўкамі.

Нам падабаюцца
зубатыя кветкі,
якія нікога не ўкусяць,
якія нікога не раняць,
толькі сэрца крануць,
а на выхадзе з саду адпусцяць.

Калі ж кветкі наплачуцца,
яны зноў дадуць семя.
Збяры яго і пасадзі ў гэтым садзе.
Павер, тут ім самае месца,
а што зубатыя кветкі кажуць,
не слухай.

Кажуць, ён разбурае замкі.
Куды ні прыйдзе,
адным паглядам
руйнае
сярэдневечныя руіны.
Яны рассыпаюцца ў пыл,
робяцца полем,
і тады нехта
аплаквае гэтае месца,
а нехта
будуе, што хоча.

Кажуць, ён так зарабіў
шмат грошай,
бо ў тых далёкіх
басурманскіх краінах
ніхто не плача па замках,
там добра плацяць
за якаснае руйнаванне.

А мы не пусцім яго да сябе,
мы не дадзім яму візы,
мы закроем нашае неба
ад яго самалётаў,
узарвем рэйкі
для яго цягнікоў.
Нашы дарогі
засадзім да гарызонту
шыпамі з металу.
Мы ніколі

не пакажам яму
нашы
сярэднявечныя
фартэцы і
і пяцісотгадовыя
муры.

Няхай нашыя замкі
паміраюць самі.
Няхай там вольна
бегаюць мышы,
няхай вясковыя дзеці
узрываюць рудыя аркі,
а іхнія бацькі збіраюць
цэлыя цапліны
і нясуць на падварокі.

Нікому не кажыце,
што ў нас ёсць замкі.
Каб ён да нас не прыехаў
і не знішчыў
усё,
што ў нас ёсць.

Поле I

Ваша поле шырокае і лянівае
Раскінулася, як шэрая бабская хустка.
Яна вас грэе,
Яна вас трымае ля сябе,
Маленькіх і працавітых,
Прывязаўшы за ногі ў брудных
гумовых ботах, за пазбіваныя пальцы,
за цёмныя ад сонца шыі.
Поле скруціла вас, змусіла да незлічоных
паклонаў. Вашы рукі – вось
вашы сапраўдныя думкі,
заблытаваюцца ў сырых разорах,
разгладжваюць і лашчаць
маршчыны ўладнай гаспадыні.

Я ваша дзіця,
поле мае і на мяне права.
Але мае ногі падкошваюцца,
Рукі не хочуць гладзіць разоры.
Я падаю і рыю тунэль,
Я ўцякаю з роднай зямлі
пад зямлю, пад грузнае
цела поля.
Куды я выпаўзу
з-пад гэтых цёмных неахопных грудзей,
з-пад гэтага цяжкага чэрава,
з пад гэтых урадлівых угноеных сцёгнаў:
да мора, да зораў, да гор?